

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. december 5.
(OR. en)

15833/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0428 (NLE)

ECOFIN 1254
UEM 403
FIN 1214

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy:	A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA a Románia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. október 29-i végrehajtási határozat módosításáról
--------	---

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(...)

**a Románia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló,
2021. október 29-i végrehajtási határozat módosításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 20. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

¹ HL L 57, 2021.2.18, 17. o.

mivel:

- (1) Azt követően, hogy Románia 2021. május 31-én benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét (a továbbiakban: terv), a Bizottság javaslatot terjesztett elő a Tanácsnak, amelyben pozitív értékelést adott a tervről. 2021. október 29-én a Tanács egy végrehajtási határozattal¹ (a továbbiakban: a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozat) jóváhagyta a pozitív értékelést.
- (2) Az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése értelmében az egyes tagállamoknak nyújtott vissza nem térítendő pénzügyi támogatáshoz tartozó maximális pénzügyi hozzájárulást az ott meghatározott módszerrel 2022. június 30-ig aktualizálni kell. A Bizottság 2022. június 30-án bemutatta az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az említett aktualizálás eredményeit.
- (3) Románia az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikkével összhangban 2023. szeptember 8-án benyújtotta a Bizottságnak a REPowerEU-fejezetet tartalmazó módosított nemzeti tervét.
- (4) A módosított terv az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulást is figyelembe veszi, és indokolással ellátott kérelmet intéz a Bizottsághoz, hogy tegyen javaslatot a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatnak az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikkének (1) bekezdésével összhangban történő módosítása iránt, mivel a terv objektív körülmények miatt részben már nem valósítható meg. A Románia által a tervhez benyújtott módosítások 56 intézkedést érintenek.

¹ Lásd az ST 12319/2021 és az ST 12319/2021 ADD 1 dokumentumot a <http://register.consilium.europa.eu> oldalon.

- (5) A Tanács 2023. július 14-én az európai szemeszter keretében ajánlásokat címzett Romániának. A Tanács azt ajánlotta Romániának, hogy folytasson a 2021. június 18-i tanácsi ajánlással összhangban lévő költségvetési politikát azzal a céllal, hogy 2024-ig megszüntesse a Romániában fennálló túlzott költségvetési hiányt és megerősítse Románia külső pozícióját. Azt is ajánlotta Romániának, hogy 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. A Tanács azt ajánlotta továbbá Romániának, hogy amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése új vagy meghosszabbított támogatási intézkedéseket tenne szükségessé, biztosítsa, hogy az ilyen támogatási intézkedések célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, és költségvetési szempontból megfizethetők legyenek, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Tanács javasolta, hogy Románia tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az (EU) 2021/241 rendelet által létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből (a továbbiakban: az Eszköz) származó vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében. Azt is ajánlotta, hogy egyrészt biztosítsa a hatékony irányítást és erősítse a közigazgatási kapacitást, hogy lehetővé tegye a terv továbbra is gyors és egyenletes végrehajtását, másrészt folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását. A Tanács emellett azt ajánlotta Romániának, hogy csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, és gyorsítsa fel az energetikai átalakulást, különösen a megújuló energia alkalmazásának felgyorsításával és a hálózati kapacitás javításával az új kapacitások piaci működésének lehetővé tétele érdekében, továbbá növelje az energiahatékonyságot és az épületek energetikai felújítására irányuló törekvéseket, többek között az információkhoz és a fenntartható finanszírozási lehetőségekhez való jobb hozzáférés biztosítása révén. Végezetül a Tanács javasolta Romániának a zöld átálláshoz szükséges készségek biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítések fokozását.

- (6) A módosított terv benyújtását a helyi és regionális önkormányzatok, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, az ifjúsági szervezetek és más érdekelt felek bevonásával a nemzeti jogi kerettel összhangban lefolytatott konzultációs folyamat előzte meg. A konzultációk összefoglalóját Románia a módosított tervvel együtt benyújtotta. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság a rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a módosított terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét.

Az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján végzett aktualizálások

- (7) A Románia által benyújtott módosított terv az aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulás figyelembevétele érdekében nyolc intézkedést aktualizál. Románia kifejtette, hogy mivel a maximális pénzügyi hozzájárulás 14 244 851 992 EUR-ról¹ 12 125 664 294 EUR-ra¹ csökkent, több beruházást módosítottak, átcsoportosítottak vagy az eredeti tervhez képest az elérendő végrehajtási szintet csökkentették, összesen 2 119 187 698 EUR-val, a maximális pénzügyi hozzájárulás csökkenésének megfelelően.

¹ Ez az összeg az (EU) 2021/241 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említett kiadásokból Romániára jutó arányos rész levonása utáni pénzügyi allokációnak felel meg, és az említett rendelet 11. cikkében meghatározott módszertannal összhangban került kiszámításra.

- (8) Ezek a módosítások a C2. – Erdészet és a biológiai sokféleség védelme, C4. – Fenntartható közlekedés, C6. – Energia, C7. – Digitális átállás, C10. – Helyi alap, C12. – Egészségügyi ellátás és C15. – Oktatás komponens alá tartozó intézkedésekre vonatkoznak. Különösen a C2.II. – „Nemzeti erdőtelepítési és újraerdősítési kampány, beleértve a városi erdőket is” című beruházás 25. és 26. célja esetében csökkent az elérendő végrehajtási szint; módosult a C4.II. – „A vasúti infrastruktúra korszerűsítése és felújítása” című beruházás 72. és 73. mérföldköve, valamint 74. és 75. célja; a C7.I8 – „Elektronikus személyazonosító igazolvány és minősített digitális aláírás” című beruházás 173. célja esetében csökkent az elérendő végrehajtási szint, a 174. cél pedig módosult, hogy megfeleljen az intézkedés aktualizált tartalmának; a C10.II. – „Fenntartható városi mobilitás” című beruházás 302., 305. és 306. célját, valamint 304. mérföldkövét törölték, míg a 303. cél esetében a szükséges végrehajtási szintet csökkentették; a C12.II. – „A prehospitális egészségügyi infrastruktúra fejlesztése” című beruházás 367. és 372. célja esetében csökkentették a szükséges végrehajtási szintet; a C12.I2. – „Az állami kórházi infrastruktúra fejlesztése” című beruházás 377. céljának szükséges végrehajtási szintjét csökkentették; és a C15.I2. – „412 kiegészítő szolgáltatás létrehozása, felszereléssel való ellátása és működtetése a hátrányos helyzetű csoportok számára” című beruházás 458. mérföldköve és 459. célja esetében a szükséges végrehajtási szintet csökkentették.

Az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikke alapján végzett módosítások

- (9) A Románia által benyújtott tervben objektív körülmények miatt végrehajtott módosítások 48 intézkedést érintenek.

- (10) Románia kifejtette, hogy az eredeti tervben előirányzott határidőn belül 16 intézkedés már nem valósítható meg teljes mértékben az ellátási lánc korlátai miatt, amelyek mellé egyes esetekben a magas infláció is társul. Az említettek a következőket érintik: a C1. – Vízgazdálkodás komponensben a C1.I1. – „A 2 000 lakosegyenértéket meghaladó agglomerációkban a vízvezeték- és csatornarendszerek bővítése” című beruházás 5., 6., 7. és 8. célja, amelyet az európai irányelveknek való megfelelésre vonatkozó gyorsított megvalósítású terv prioritásként kezel; a C1.I2. – „A szennyvíz azon 2 000 lakosegyenértéknél kisebb agglomerációkban történő gyűjtése, amelyek megakadályozzák a víztestek jó állapotának elérését vagy érintik a védett természeti területeket” című beruházás 11. és 12. célja; a C1.I3 – „Az alacsony jövedelmű háztartások meglévő víz- és csatornahálózatokhoz való csatlakozásának a támogatása” című beruházás 13. célja; a C1.I4. – „Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás jegyében a felgyűlt vizek elvezetésére szolgáló vízelvezetési és -tárolási berendezések automatizálása és digitalizációja a környezetbarát vízelvezetés biztosítása, a lakossági vízellátás biztonságának növelése és az árvízveszély csökkentése céljából” című beruházás 14., 15. és 17. célja, valamint 16. mérföldköve; a C3. – Hulladékgazdálkodás komponensben a C3.I3b. – „Levegőminőség, radioaktivitás és zajfigyelő berendezések a Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség számára” című beruházás 58. célja; a C5. – Épületkorszerűsítési program komponensben a C5.I1. – „Épületkorszerűsítési alap létrehozása a meglévő épületállomány energiahatékonyságának javítását célzó munkálatok finanszírozására” című beruházás 95. és 96. mérföldköve, valamint 101., 102., 103., 104., 105. és 106. célja; a C6. – Energia komponensben a C6.I2 – „Megújuló gázok elosztási infrastruktúrája (a földgáz és a zöld hidrogén kombinálása átmeneti intézkedésként), valamint a zöldhidrogén-termelési kapacitás vagy annak villamosenergia-tárolásra való felhasználása” című beruházás 129. és 130. mérföldköve, valamint 131. és 132. célja;

a C10. – Helyi alap komponensben a C10.I1. – „Fenntartható városi mobilitás” című beruházás 295. és 296. célja; a C10.I2. – „Lakásépítés fiatalok, valamint egészségügyi és oktatási szakemberek számára” című beruházás 318. és 319. célja; a C10.I3. – „A középületek mérsékelt felújítása a közigazgatási területi egységek által nyújtott közszolgáltatások javítása érdekében” című beruházás 321. és 322. célja; a C10.I4. – „A területrendezési és várostervezési dokumentumok GIS-formátumú fejlesztése/frissítése” című beruházás 324. és 325. célja; a C11. – Idegenforgalom és kultúra komponensben a C11.I2 – „Múzeumok és emlékművek korszerűsítése/létrehozása” című beruházás 336. mérföldköve és 337. célja; a C11.R2. – „A kerékpárutak nemzeti szintű működtetési kerete” című reform 340. mérföldköve; a C11.I4. – „3 000 km kerékpárút létrehozása” című beruházás 342. mérföldköve és 343. célja; a C15. – Oktatás komponensben a C15.I10. – „Zöld iskolák hálózatának fejlesztése és zöld minibuszok beszerzése” című beruházás 486., 487. és 488. célja; a C15.I17. – „Egyetemi infrastruktúra (kollégiumi férőhelyek, étkezdék, szabadidős létesítmények) biztosítása” című beruházás 503., 504., 505. és 506. célja. Ennek alapján Románia kérte az ezen intézkedések végrehajtására vonatkozó ütemterv meghosszabbítását, valamint a kapcsolódó mérföldkövek és célok némelyike tekintetében a szükséges végrehajtási szint csökkentését. A 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ennek megfelelően módosítani kell.

- (11) Románia kifejtette, hogy hét intézkedés már nem valósítható meg teljes mértékben a kínálati oldal korlátai, például a pályázati eljárások lezárásának váratlan késedelve vagy az elégtelen kereslet miatt. Az említettek az alábbiakat érinti: a C1. – Vízgazdálkodás komponensben a C1.I5. – „A vízgyűjtő területekért felelős hatóságok megfelelő felszerelése árvízmegfigyelésre, -megelőzésre és veszélyhelyzet-reagálásra” című beruházás 18. célja; a C2. – Erdők és a biológiai sokféleség védelme komponensben a C2.I4. – „Integrált beruházások a rétek, vízi és vízfüggő területek élőhelyeinek ökológiai helyreállítása és az itt élő fajok megőrzése érdekében” című beruházás 39. célja; a C6. – Energia komponensben a C6.I4 – Az akkumulátorok, fényelemek és fotovoltaiikus panelek (beleértve a kiegészítő berendezéseket is) gyártásának vagy összeszerelésének vagy újrafeldolgozásának ipari lánc, valamint az új villamosenergia-tárolási kapacitások” című beruházás 135. és 136. mérföldköve, valamint 137., 138. és 139. célja, továbbá a C6.I5 – Az energiahatékonyság biztosítása az ipari ágazatban című beruházás 141. célja; a C11. – Idegenforgalom és kultúra komponensben a C11.I1. – „12 idegenforgalmi/kulturális útvonal népszerűsítése” című beruházás 334. mérföldköve és 335. célja; a C15. – Oktatás komponensben a C15.I4. – „A nagy lemorzsolódási kockázatnak kitett oktatási intézmények támogatása” című beruházás 466. és 467. célja, valamint a C15.I9 – „Digitális technológiai berendezések és erőforrások biztosítása az iskolák számára” című beruházás 482. célja. Ennek alapján Románia kérte ezen intézkedések megfelelő mérföldkövei és céljai szükséges végrehajtási szintjének csökkentését, egyes köztes célok törlését vagy az intézkedések leírásának módosítását. Ezért a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ennek megfelelően módosítani kell.

- (12) Románia kifejtette, hogy 21 intézkedést módosítottak annak érdekében, hogy – az intézkedés eredeti ambíciószintjének eléréséhez – jobb alternatívákat lehessen megvalósítani. Mindez az alábbiakat érinti: a C2. – Erdők és a biológiai sokféleség védelme komponensben a C2.I5.– Integrált árvíz kockázat-csökkentő rendszerek az erdei vízgyűjtőkben” című beruházás 41. mérföldköve; a C3. – Hulladékgazdálkodás komponensben a C3.R1. –”A hulladékgazdálkodás irányításának javítása a körforgásos gazdaságra való átállás felgyorsítása érdekében” című reform 45. mérföldköve; a C3.I1. – „Integrált települési hulladékgazdálkodási rendszerek fejlesztése, korszerűsítése és kiteljesítése megyei szinten vagy városi/települési szinten” című beruházás 48., 49., 52. és 53. célja; a C4. – Fenntartható közlekedés komponensben a C4.R1. – „Fenntartható közlekedés, dekarbonizáció és közúti biztonságreform” 59., 60. és 66. mérföldköve és 64. célja; a C4.I4. – „A földalatti közlekedési hálózat fejlesztése Bukarestben és Kolozsváron” című beruházás 86. és 87. mérföldköve, valamint 88. és 89. célkitűzése; a C7. – Digitális átalakulás komponensben a C7.I5. – „Digitalizáció a környezetvédelem területén” című beruházás 167. mérföldköve; a C8. – Adó- és nyugdíjreformok komponensben a C8.R5. – „A Nemzeti Fejlesztési Bank létrehozása és működőképessé tétele” című reform 209. mérföldköve; a C8.R6. – „Az állami nyugdíjrendszer reformja” című reform 214. mérföldköve; és a C8.I4. – „Az elektronikus vámrendszer megvalósítása” című beruházás 231. mérföldköve és 232. célja; a C9. – Vállalkozástámogatás, kutatás, fejlesztés és innováció komponensben a C9.I1. – „Digitális platformok a jogalkotás átláthatóságáról, a bürokrácia megszüntetése és az eljárások egyszerűsítése a vállalkozások számára” című beruházás 246. mérföldköve; a C9.I4. – „Határokon átnyúló és több országra kiterjedő projektek – alacsony teljesítményű processzorok és félvezető csipek” című beruházás 267. és 269. célja; a C9.I7. – „A kiválóság megerősítése és Románia részvételének támogatása a Horizont Európa partnerségeiben és küldetéseiben” című beruházás 283. célja;

a C14. – Jó kormányzás komponensben a C14.R4. – „Mértányos egységes bérrendszer kialakítása a közszférában” című reform 420. mérföldköve; a C15. – Oktatás komponensben a C15.R1. – „A »Képzett Románia« projekt végrehajtására vonatkozó jogalkotási csomag kidolgozása és elfogadása” című reform 452. mérföldköve; a C15.I1. – „110 bölcsőde építése, felszerelése és működőképessé tétele” című beruházás 457. célja; a C15.R5. „Az oktatás digitalizálására vonatkozó jogszabályi keret elfogadása” című reform 479. mérföldköve; a C15.I11. – „Az egyetem előtti oktatás és az iskolai laboratóriumok/műhelyek felszereléseinek biztosítása” című beruházás 489. és 490. mérföldköve, valamint 491. és 492. célja; a C15.R7. – „Az egyetem előtti oktatás irányításának reformja és a vezetés professzionalizálása” című reform 495. mérföldköve; a C15.I15. – „Online iskola: Értékelési platform és tartalomfejlesztés” című beruházás 498. mérföldköve; a C15.I16. – „Az egyetemek digitalizálása és a jövőbeli digitális szakmákra való felkészítésük” című beruházás 501. mérföldköve; továbbá a C15.I18 – „Képzési és coaching program az iskolaigazgatók és tanfelügyelők számára” című beruházás 507. célja Ennek alapján Románia az intézkedés, valamint a kapcsolódó mérföldkövek és célok leírásának módosítását kérte.Ezért a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ennek megfelelően módosítani kell.

- (13) Románia kifejtette, hogy egy intézkedés már nem valósítható meg teljes mértékben az eredetileg tervezett határidőn belül, vagy késedelmet szenved, és változtatásokra van szükség a módosított jogi követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében. Ez a következőre vonatkozik: a C11. – Idegenforgalom és kultúra komponensben a C11.I7. – „A filmgyártás és -forgalmazás digitalizációjának felgyorsítása” című beruházás 349. mérföldköve és 350. célja. Ennek alapján Románia a végrehajtási ütemterv meghosszabbítását vagy az intézkedés és a kapcsolódó mérföldkövek és célok leírásának módosítását kérte.Ezért a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ennek megfelelően módosítani kell.

- (14) Románia kifejtette, hogy a magas infláció miatti kereslethiány és az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja által kiváltott bizonytalan gazdasági környezet miatt két intézkedés már nem valósítható meg az eredeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv ütemterve és költségbecslése alapján. Mindez az alábbiakat érinti: a C9. – Vállalkozástámogatás, kutatás, fejlesztés és innováció komponensben a C9.I9. – „A Marie Skłodowska Curie egyéni ösztöndíjjal kapott kiválósági bizonyítványok jogosultjainak támogatása” című beruházás 285. célja; a C11. – Idegenforgalom és kultúra komponensben a C11.R1. – „A desztinációmenedzsment-szervezetek működési kereteinek megteremtése” című reform 330. célja. Ennek alapján Románia az intézkedés leírásának módosítását, a kapcsolódó mérföldkövek és célok csökkentését, valamint a mindezek végrehajtására vonatkozó ütemterv meghosszabbítását kérte. Ezért a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ennek megfelelően módosítani kell.
- (15) Románia kifejtette, hogy az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját követően kialakult kedvezőtlen energiapiaci feltételek miatt egy intézkedés már nem valósítható meg teljes mértékben a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosítása érdekében, figyelembe véve a dekarbonizációról szóló törvénynek a 113. mérföldkő keretében a második kifizetési kérelemmel összefüggésben értékelt rendelkezéseit. Ez a C6.R1. – „Villamosenergia-piaci reform, a szén helyettesítése az energiaszerkezetben, valamint a megújuló villamosenergia-termelésbe történő magánberuházások jogszabályi és szabályozási keretének támogatása” című reform 115. és 119. célját érinti, a C6. – Energia komponensben. Ennek alapján Románia az intézkedés, valamint a kapcsolódó célok leírásának módosítását kérte. Ezért a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ennek megfelelően módosítani kell.

- (16) Románia kérte továbbá, hogy az intézkedések (EU) 2021/241 rendelet 21. cikke szerinti megszüntetése vagy csökkentése révén felszabaduló forrásokat két, 577 082 830 EUR összegű új intézkedés beillesztésére használhassa fel a C16. – REPowerEU komponensben: az egyik a C16. I6. – „Kísérleti projekt 20 MW teljesítményű úszó szolárpanelek öntözőcsatornákon történő elhelyezésére” című beruházás, a másik a C16.I7. – „Támogatásiutalvány-rendszer bevezetése a háztartások energiahatékonysági fejlesztésére” című beruházás.
- (17) A Bizottság úgy véli, hogy a Románia által előterjesztett okok indokolják az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizálást és az említett rendelet 21. cikkének (2) bekezdése szerinti módosítást.

Szövegezési hibák javítása

- (18) A 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozat 17 elírást tartalmazott, amely 17 mérföldkövet és célt és 16 intézkedést érint. A 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozat módosítása keretében javítani kell azokat a szövegezési hibákat, amelyek miatt a határozat nem a Bizottság és Románia közötti megállapodásnak megfelelően tükrözi a Bizottságnak 2021. május 31-én benyújtott terv tartalmát. Ezek a szövegezési hibák a következőkhöz kapcsolódnak: a C3.I2. – „A trágya és egyéb komposztálható mezőgazdasági hulladék kezelésére szolgáló infrastruktúra fejlesztése” című beruházás 55. célja, a C3. – Hulladékgazdálkodás komponensben; a C4.R2. – „Teljesítményalapú minőségirányítás a közlekedésben – Az intézményi kapacitás és a vállalatirányítás javítása” című reform 79. mérföldköve, a C4. – Fenntartható közlekedés komponensben; a C6.I3. – „Rugalmas és nagy hatékonyságú gáztüzelésű kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés fejlesztése a távfűtésben a mélyreható dekarbonizáció elérése érdekében” című beruházás 134. célja, a C6. – Energia komponensben;

a C7.I4. – „Az igazságszolgáltatás digitalizációja” beruházás 164. és 166. mérföldköve, a C7.I5. – „Digitalizáció a környezetvédelem területén” című beruházás 167. mérföldköve, valamint a C7.I16. – „Haladó digitális készségfejlesztés köztisztviselőknek” című beruházás 185. célja, a C7. – Digitális átállás komponensben; a C8.I1. – „Az adófizetők megfelelésének megkönnyítése a digitális szolgáltatások fejlesztése révén” című beruházás 217. mérföldköve, valamint a C8.I2. – „Az adó- és adóigazgatási folyamatok javítása, többek között integrált kockázatkezelés végrehajtása révén” című beruházás 226a. mérföldköve, a C8. – Adó- és nyugdíjreformok komponensben; a C9.R1. – „A jogalkotás átláthatósága, a bürokrácia csökkentése és az eljárások egyszerűsítése a vállalkozások számára” című reform 241. mérföldköve, valamint a C9.I2. – „Pénzügyi eszközök a magánszektor számára” című beruházás 256. mérföldköve a C9. – Vállalkozástámogatás, kutatás, fejlesztés és innováció komponensben; a C10.I2. – „Lakásépítés fiatalok, valamint egészségügyi és oktatási szakemberek számára” című beruházás 317. mérföldköve; a C11. – Idegenforgalom és kultúra komponensben a C11.R1 – „A desztinációmenedzsment-szervezetek működési kereteinek megteremtése” című reform 328. mérföldköve; a C13.R3. – „Az integrációs minimumjövedelem megvalósítása” című reform 384. mérföldköve, a C13. – Szociális reformok komponensben; a C14.R9. – „A vállalatirányítási elvek állami tulajdonú vállalatokban történő végrehajtására vonatkozó eljárási keret javítása” című reform 439. mérföldköve, a C14. – Jó kormányzás komponensben; a C15. – Oktatás komponensben a C15.I6. – „10 regionális konzorcium fejlesztése, valamint 10 szakképzési kampusz fejlesztése és felszerelése” című beruházás 474. célja; a C15.I14. – „Gyakorlóműhelyek felszerelése a szakképzést nyújtó iskolákban” című beruházás 497. célja. Ezek a korrekciók nem befolyásolják az érintett intézkedések végrehajtását.

- (19) A REPowerEU-fejezet két reformot és hét beruházást tartalmaz. Románia REPowerEU-fejezete várhatóan tartós hatást gyakorol majd a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának és az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a csökkentésére, valamint a megújuló energia elterjedésének növelésére, hozzájárulva ezzel a sebezhetőségek csökkentéséhez a téli időszakban.
- (20) A fejezet tartalmaz egy fontos reformot, amelynek célja a gyorsítási területek azonosításának megkönnyítése, ami várhatóan fellendíti az új megújulóenergia-erőművek telepítését. Ezt a reformot a megújuló energia alkalmazására irányuló két beruházás egészíti ki. Az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikkének (2) bekezdésével összhangban ezek egyike, a C6. – Energia komponens alá tartozó C6.I1 – „A megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelés új kapacitásai” című beruházás átkerült a REPowerEU-fejezetbe.
- (21) A módosított terv tartalmaz egy olyan egyablakos irodák létrehozására irányuló reformot is, amelyek célja, hogy tájékoztatást és segítséget nyújtsanak a magánszemélyeknek a megújulóenergia-termelő eszközök telepítésével és az energiahatékonysági felújításokkal kapcsolatban, első lépésként kezelve az energiaszegénység által érintetteket és a kiszolgáltatott helyzetben lévő energiafogyasztókat. Ezt a reformot egy olyan beruházás egészíti ki, amelynek célja a tetőre szerelt napelemek lakóépületekben való alkalmazása, valamint két olyan beruházás, amelynek célja az ország energiahatékonyságának javítása a középületek, illetve magánlakások felújítása révén. Az utóbbi, a magánlakások energiahatékonysági célú felújítására irányuló beruházás prioritásként kezeli az energiaszegény háztartásokat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő energiafogyasztókat, ezáltal csökkentve az energiaszegénységet. A beruházás egy olyan támogatási utalvány-rendszerből áll, amely energiahatékonysági célú felújításokra, valamint a tetőre szerelt napelemek telepítésére egyaránt kiterjed. A kedvezményezettek célzott segítséget kapnak a reform keretében létrehozott egyablakos ügyintézési pontoktól.

- (22) A REPowerEU-fejezet tartalmaz egy olyan beruházást is, amely a villamosenergia-átviteli hálózat karbantartásának, hatékonyságának és kiberbiztonságának javítására, az új megújulóenergia-erőművek összekapcsolásának megkönnyítésére, valamint az infrastruktúra rezilienciájának és megbízhatóságának javítására irányul.
- (23) A REPowerEU-fejezet tartalmaz egy olyan beruházást is, amely képzéseket biztosít a munkavállalók számára a zöld energiával kapcsolatos készségekről.
- (24) A Bizottság a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított tervet az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (3) bekezdésében meghatározott értékelési kritériumok alapján értékelte.

A hat pillérhez hozzájáruló kiegyensúlyozott válasz

- (25) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének a) pontjával és a rendelet V. mellékletének 2.1. kritériumával összhangban, figyelembe véve az érintett tagállam előtt álló konkrét kihívásokat és a számára biztosított pénzügyi allokációt, a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv nagymértékben („A” minősítés) átfogó és kellően kiegyensúlyozott választ jelent a gazdasági és társadalmi helyzetre, ezáltal megfelelően hozzájárul az említett rendelet 3. cikkében szereplő hat pillér mindegyikéhez.
- (26) A módosított terv a REPowerEU-fejezettel együtt csak a tervnek a zöld átállás első pilléréhez való hozzájárulására vonatkozó, a 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt eredeti értékelést érinti. A többi pillér esetében a terv módosításainak jellege és hatóköre nincs hatással a terv előző értékelésére, mivel a terv továbbra is nagymértékben átfogó és kellően kiegyensúlyozott választ jelent a gazdasági és társadalmi helyzetre, továbbá megfelelően hozzájárul az (EU) 2021/241 rendelet 3. cikkében említett mind a hat pillérhez.

- (27) Ami az első pillért illeti, a REPowerEU-fejezetben szereplő intézkedések hozzájárulnak az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céljainak és az EU 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzésének eléréséhez, mivel a céljuk a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása az engedélyezési és a közigazgatási eljárások egyszerűsítését célzó intézkedések bevezetésével. A REPowerEU-fejezetben szereplő valamennyi intézkedés várhatóan jelentősen hozzájárul a zöld átálláshoz vagy az abból eredő kihívások kezeléséhez.

Az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezelése

- (28) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv várhatóan hozzájárul a Romániának címzett releváns országspecifikus ajánlásokban – beleértve azok költségvetési vonatkozásait is –, továbbá az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 6. cikke alapján megfogalmazott ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének, valamint a Bizottság által az európai szemeszter keretében hivatalosan elfogadott más releváns dokumentumokban azonosított kihívások eredményes kezeléséhez („A” minősítés).
- (29) A módosított terv figyelembe veszi mindenekelőtt a módosított terv Bizottság általi értékelését megelőzően hivatalosan elfogadott országspecifikus tanácsi ajánlásokat. Mivel a Romániának szánt maximális pénzügyi allokáció az aktualizálás miatt csökkent, az átfogó értékelés nem veszi figyelembe az energetikai kihívásokhoz nem kapcsolódó 2022. és 2023. évi ajánlásokat.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

- (30) Miután a 2023. évi európai szemeszter részeként értékelte az összes releváns országspecifikus ajánlás végrehajtása terén elért eredményeket, a Bizottság megállapítja, hogy a vállalkozások és háztartások érdekében a gazdaságnak nyújtott likviditási támogatás biztosításáról szóló 2020. évi 3.1. ajánlást teljes mértékben végrehajtották. Jelentős előrelépés történt a megfelelő jövedelempótlás biztosításáról szóló 2020. évi 2.1. ajánlás és a pénzügyi stabilitás és a bankszektor stabilitásának megőrzéséről szóló 2019. évi 2.1. ajánlás tekintetében.
- (31) A módosított terv olyan, egymást erősítő reformok és beruházások széles körét foglalja magában, amelyek hozzájárulnak a Tanács által az európai szemeszter keretében Romániának címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességének vagy jelentős részének hatékony kezeléséhez, különösen az államháztartás és a nyugdíjrendszer fenntarthatósága, az egészségügy, a közigazgatás, az üzleti környezet, az oktatás, valamint a zöld és digitális átállás terén. A fent említett kihívások kezelése révén a módosított helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke alapján 2019-ben, 2020-ban és 2023-ban tett ajánlásokban azonosított, Románia által tapasztalt egyensúlyhiányok korrekciójához, különös tekintettel a külső mérlegre a magas költségvetési hiányhoz kapcsolódóan.
- (32) Mivel Románia a beruházások és reformok jelentős része esetében fenntartja az ambíciószintet, a román terv módosításai nem változtatnak azon a korábbi értékelésen, amely szerint a terv hozzájárul az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez. Emellett a REPowerEU-fejezet megerősíti a terv ambícióját az energiaügy területére vonatkozó országspecifikus ajánlások többsége (2023. évi 3. és 2022. évi 3. országspecifikus ajánlás) tekintetében, különösen a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentését és az energetikai átmenet felgyorsítását illetően.

- (33) A REPowerEU-fejezetben (C16. komponensben) több olyan intézkedés is szerepel, melynek célja a megújuló energia gyorsabb elterjesztése. Ezek közé tartozik a C16.R1. – „Megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos beruházásokkal összefüggésben állami földterületek megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületként való használatára vonatkozó jogi keret létrehozása” és a C16.R2. – „Egyablakos ügyintézési pontok létrehozása termelő-fogyasztók számára az energiahatékonysági felújításokhoz és a megújuló energiaforrásokból történő energiatermeléshez nyújtott energetikai tanácsadáshoz” című reform, valamint a C16.I2. – „Új kapacitások megújuló forrásból származó villamosenergia-termeléshez”, a C16.I4. – „Támogatásiutalvány-rendszer a megújuló energia háztartások általi bevezetésének felgyorsítása érdekében” és a C16.I6. – „Kísérleti projekt 20 MW teljesítményű úszó napelemek öntözőcsatornákon történő telepítésére” című beruházás. Ezenkívül a C16.R1. – „Az állami földterületeknek a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos beruházások gyorsítási területeként való használatára vonatkozó jogi keret létrehozása” és a C16.I5. – „A nemzeti villamosenergia-átviteli hálózat digitalizálása, hatékonysága és korszerűsítése” című reform a hálózati kapacitás javítását célozza annak érdekében, hogy az újonnan épített kapacitás gyorsabban kapcsolódhasson a hálózathoz. A C16.R2. – „Egyablakos ügyintézési pontok létrehozása termelő-fogyasztók számára az energiahatékonysági felújításokhoz és a megújuló energiaforrásokból történő energiatermeléshez nyújtott energetikai tanácsadáshoz”, a C16.I3. – „A középületek energiahatékonyságának növelése” és a C16.I7. – „Támogatásiutalvány-rendszer a háztartások energiahatékonyságának javítása érdekében” című intézkedés elősegíti az épületállomány energiahatékonyságának javítását célzó felújítások ütemének és ambíciójának növelését. A C16.R2. – „Egyablakos ügyintézési pontok létrehozása termelő-fogyasztók számára az energiahatékonysági felújításokhoz és a megújuló energiaforrásokból történő energiatermeléshez nyújtott energetikai tanácsadáshoz” reform keretében a felújítási tanácsadással foglalkozó irodák létrehozása kifejezetten foglalkozik az információkhoz és a fenntartható finanszírozási lehetőségekhez való jobb hozzáférés biztosítására vonatkozó ajánlással. Végezetül a C16.I1. – „A zöld energiával kapcsolatos készségekre irányuló képzés” című beruházás hozzájárul a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosításához és megszerzéséhez.

A növekedési potenciálhoz, a munkahelyteremtéshez, valamint a gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciához való hozzájárulás

- (34) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének c) pontjával és V. mellékletének 2.3. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv várhatóan jelentős hatást gyakorol („A” minősítés) Románia növekedési potenciáljának, munkahelyteremtésének, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi rezilienciájának megerősítésére, hozzájárulva a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához, többek között a gyermekekre és a fiatalokra vonatkozó szakpolitikák előmozdítása révén, valamint a Covid19-válság gazdasági és társadalmi hatásának enyhítéséhez, ezáltal fokozva az Unión belüli gazdasági, társadalmi és területi kohéziót és konvergenciát.
- (35) A módosított terv – beleértve a REPowerEU-fejezetet is – továbbra is hozzájárul a gazdasági kohézióhoz és a gazdaság sebezhetőségeinek kezeléséhez az eredeti értékeléssel összhangban. Az eredeti tervben foglalt intézkedések mellett a REPowerEU-fejezetben foglalt intézkedések várhatóan hozzájárulnak a fenntartható növekedéshez is. Ez a helyzet például a zöld készségek támogatása és a megújuló energiaforrások fejlesztése esetében.
- (36) A terv módosításai nem befolyásolják a terv társadalmi kohézióhoz való hozzájárulását. A módosított terv továbbra is tartalmaz intézkedéseket a régóta fennálló társadalmi kihívások kezelésére, beleértve az egészségügyi ellátás és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások reagálóképességét és hozzáférhetőségét, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő közösségekben élő gyermekek és a fogyatékkal élő személyek szolgáltatásokhoz való hozzáférését. A módosított tervben foglalt intézkedések várhatóan továbbra is elősegítik a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó, a 2021. május 7-i portói csúcstalálkozón jóváhagyott cselekvési terv végrehajtását, és várhatóan hozzájárulnak a szociális eredménytábla mutatói szintjének javításához.

A jelentős károkozás elkerülését célzó elv

- (37) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének d) pontjával és V. mellékletének 2.4. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv várhatóan biztosítja, hogy a tervben foglalt reformok és beruházási projektek végrehajtására irányuló egyetlen intézkedés se okozzon az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 17. cikke értelmében jelentős kárt („A” minősítés) a környezeti célkitűzések tekintetében (a jelentős károkozás elkerülését célzó elv).
- (38) A módosított terv – a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel² szóló rendelet keretében történő alkalmazásáról szóló bizottsági technikai iránymutatásban² meghatározott módszertannal összhangban – tartalmazza a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelés értékelését. A terv módosítása révén az intézkedésekben bevezetett változások nem érintik a terv eredeti változatának értékelését, amely változatlan marad.
- (39) A bevezetett új reformok és beruházások tekintetében Románia minden egyes intézkedést szisztematikusan értékelt a jelentős károkozás elkerülését célzó elv alapján. Szükség esetén a releváns mérőszámok és célok konkrét biztosítékokat tartalmaznak a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelés biztosítására. A Románia által benyújtott információk alapján megállapítható, hogy a módosított terv várhatóan biztosítja, hogy egyetlen intézkedés se okozzon jelentős kárt a környezeti célkitűzések tekintetében az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke értelmében.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

² HL C 58., 2021.2.18., 1. o.

- (40) A REPowerEU-fejezet szerinti egyetlen intézkedés sem tartozik az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikke (3) bekezdése a) pontjának hatálya alá.

Hozzájárulás a REPowerEU célkitűzéseihez

- (41) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének da) pontjával és V. mellékletének 2.12. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezet várhatóan nagymértékben („A” minősítés) hatékonyan hozzájárul az energiabiztonsághoz, az uniós energiaellátás diverzifikálásához, a megújuló energia elterjedésének és az energiahatékonyságnak a fokozásához, az energiatárolási kapacitások növeléséhez vagy a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség 2030 előtti, szükséges csökkentéséhez.
- (42) Románia REPowerEU-fejezete az új megújulóenergia-kapacitások telepítésének és az energiahatékonysági felújításoknak a fellendítésével – amely az energiaszegénységben élő és a kiszolgáltatott helyzetben lévő energiafogyasztókra is kiterjed – várhatóan tartós hatást gyakorol majd a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának és az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a csökkentésére, valamint a megújuló energia elterjedésének növelésére. Ezt a termelő-fogyasztóknak szóló tájékoztatással és segítségnyújtással foglalkozó egyablakos irodák egészítik ki. Ezek az intézkedések várhatóan hozzájárulnak az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikke (3) bekezdésének b), d) és e) pontjában meghatározott célkitűzésekhez.

- (43) Továbbá a REPowerEU-fejezet tartalmaz egy olyan intézkedést is, amely az átviteli hálózat karbantartásának, hatékonyságának és kiberbiztonságának javítására, az új megújulóenergia-erőművek összekapcsolásának megkönnyítésére, valamint az infrastruktúra rezilienciájának és megbízhatóságának javítására irányul. Ez várhatóan hozzájárul az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikke (3) bekezdésének b) és e) pontjában meghatározott célkitűzésekhez. A háztartások energiahatékonyságának javítását és a megújulóenergia-termelés bevezetését célzó, a kiszolgáltatók helyzetben lévő háztartásokat előnyben részesítő támogatási utalvány-rendszerek bevezetése várhatóan hozzájárul az energiaszegénység kezelésére irányuló, az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott célkitűzéshez.
- (44) A REPowerEU-fejezet várhatóan hozzájárul a munkaerőnek a zöld készségek elsajátítását célzó gyorsított átképzéséhez is, az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikke (3) bekezdésének f) pontjában meghatározottak szerint, a megújuló energiaforrások használatához szükséges tiszta technológiákkal kapcsolatos készségek fejlesztésére fókuszálva.

Határokon átnyúló vagy több országra kiterjedő dimenzióval vagy hatással rendelkező intézkedések

- (45) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének db) pontjával és V. mellékletének 2.13. kritériumával összhangban a REPowerEU fejezetben foglalt intézkedések várhatóan nagymértékben („A” minősítés) rendelkeznek majd határokon átnyúló vagy több országra kiterjedő dimenzióval vagy hatással.

- (46) A REPowerEU-fejezet várhatóan hozzájárul a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség és az energiakereslet csökkentéséhez. A REPowerEU-fejezet több intézkedése támogatja a megújuló energiaforrások alkalmazásának elterjesztését és az épületek energiaigényének csökkentését. A fejezet tartalmaz többek között egy reformot, amelynek célja a gyorsított cselekvést igénylő területek azonosításának megkönnyítése, ami várhatóan fellendíti az új megújulóenergia-erőművek telepítését – valamint tartalmaz egy olyan intézkedést, melynek célja a megújuló energia alkalmazásának elterjesztése. A fejezet tartalmaz egy, olyan egyablakos ügyintézési pontok létrehozására irányuló reformot is, amelyek tájékoztatást és segítséget nyújtanának magánszemélyeknek a megújuló energiát hasznosító berendezések telepítéséhez és energiahatékonysági célú felújítások elvégzéséhez. Ezt a reformot egy olyan beruházás egészíti ki, amelynek célja a napenergiának a lakóépületekben való alkalmazása, valamint két olyan beruházás, amely a köz-, illetve magánépületek felújítása révén javítja az energiahatékonyságot az országban.
- (47) A REPowerEU-fejezetben foglalt, várhatóan határokon átnyúló vagy több országra kiterjedő dimenzióval vagy hatással járó intézkedések becsült költségei a REPowerEU-fejezet becsült összköltségének 96,5 %-át teszik ki.

A zöld átálláshoz, többek között a biológiai sokféleség előmozdításához való hozzájárulás

- (48) A REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének e) pontjával és a rendelet V. mellékletének 2.5. kritériumával összhangban olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a biológiai sokféleségre is kiterjedő zöld átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. Az éghajlat-politikai célkitűzéseket támogató intézkedések az említett rendelet VI. mellékletében foglalt módszertannak megfelelő számítás szerint a terv teljes allokációjának 44,1 %-át, a REPowerEU-fejezetben foglalt intézkedések becsült összköltségének pedig 96,5 %-át teszik ki. A REPowerEU-fejezetet is magában foglaló módosított terv az (EU) 2021/241 rendelet 17. cikkének megfelelően összhangban van a 2021–2030-ra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervben foglalt információkkal.
- (49) A REPowerEU-fejezet nélküli módosított terv éghajlatvédelmi ambíciószintje kismértékben csökken az eredeti tervhez képest – főként amiatt, hogy a Románia rendelkezésére álló maximális pénzügyi hozzájárulás csökkenését követően egyes intézkedések végrehajtási szintje csökkent – és a módosított terv 40,1 %-át teszi ki, szemben az eredeti terv 41 %-ával.

- (50) A REPowerEU-fejezet azonban kilenc olyan intézkedést tartalmaz, amelyek célja a megújuló energiaforrások elterjedésének, az energiahatékonysági felújítások ütemének és a munkaerő zöld készségek elsajátítását célzó átképzésének felgyorsítása. Ezért a helyreállítási és rezilienciaépítési terv éghajlatváltozáshoz való hozzájárulása – beleértve a REPowerEU-fejezetet is – meghaladja az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott 37 %-os minimális éghajlat-politikai célt. A módosított tervben és a REPowerEU-fejezetben szereplő, a zöld átálláshoz – többek között a biológiai sokféleséghez – kapcsolódó ilyen intézkedések tartós hatást gyakorolnak, mivel az intézkedések olyan strukturális változásokat kívánnak előidézni, amelyek csökkentik Románia fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőségét és növelik az energiamegtakarítást a zöld technológiákra, különösen a megújuló energiaforrásokkal, az energiatárolással, az energiahatékonysággal és az ipari dekarbonizációval kapcsolatos technológiákra való átállással. Ennek eredményeként a 2030–2050 közötti időszakra vonatkozó célok és az EU 2050-ig megvalósítandó klímasemlegességi célkitűzésének eléréséhez is hozzájárulnak.

A digitális átálláshoz való hozzájárulás

- (51) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének f) pontjával és a rendelet V. mellékletének 2.6. kritériumával összhangban a módosított terv olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek nagymértékben („A” minősítés) hozzájárulnak a digitális átálláshoz vagy az abból fakadó kihívások kezeléséhez. A digitális célkitűzéseket támogató intézkedések az említett rendelet VII. mellékletében foglalt módszertannak megfelelő számítás szerint a módosított terv teljes allokációjának 21,8 %-át teszik ki.

- (52) A terv módosítása nem befolyásolta a digitális átálláshoz való hozzájárulását a módosított intézkedések tekintetében. A módosított terv továbbra is jelentős mértékben hozzájárul a digitális átálláshoz, többek között azáltal, hogy a vállalkozások és a közigazgatás számára egyaránt fejleszti a szükséges infrastruktúrát (konnektivitás kiépítése, felhőépítés és a kiberbiztonság javítása).
- (53) A REPowerEU-fejezet várhatóan egy reform és két részberuházás révén járul hozzá a digitális átálláshoz és az abból eredő kihívások kezeléséhez. A reform célja többek között az állami tulajdonban lévő földterületekkel foglalkozó ügynökség digitalizációjának támogatása. Az egyik részberuházás célja, hogy digitális megoldásokat kínáljon a villamosenergia-átviteli hálózatra irányuló beavatkozások hatékonyságának és gyorsaságának javítására az üzemszünetek csökkentése érdekében. A második részberuházás arra irányul, hogy csökkentse a villamosenergia-átviteli hálózat üzemeltetőjének informatikai infrastruktúráját érő kibertámadások kockázatát. Az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikkének (5) bekezdésével összhangban a REPowerEU-fejezetben szereplő reformok és beruházások nem vehetők figyelembe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának az említett rendelet által meghatározott digitális célra vonatkozó követelmény alkalmazása céljából történő kiszámításakor.

Tartós hatás

- (54) A REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének g) pontjával és a rendelet V. mellékletének 2.7. kritériumával összhangban várhatóan nagymértékben („A” minősítés) tartós hatást gyakorol Romániára.

- (55) Összességében a módosított tervben foglalt változások nem gyakorolnak lényeges hatást a terv korábbi értékelésére a hosszú távú eredmények és strukturális változás elérését célzó reformok tartós hatása tekintetében.
- (56) A terv olyan beruházásokat is fenntart, amelyek várhatóan tartós hatást gyakorolnak, mivel támogatják a gazdaság zöld és digitális átállását. A terv digitális vonatkozású intézkedéseinek az a célja, hogy növeljék az érintett intézmények digitalizációjának szintjét, ami várhatóan tartós hatást gyakorol majd a szolgáltatások minőségére, az üzleti környezetre és a kormányzati adatok optimális felhasználására.
- (57) Végezetül Románia REPowerEU-fejezete várhatóan tartós hatást gyakorol majd Románia energiapolitikájára, és a terv élettartamán túl is alakítja azt azáltal, hogy elősegíti a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának és az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a csökkentését, valamint a dekarbonizáció növelését és a megújuló energia elterjedését.

Nyomon követés és végrehajtás

- (58) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének h) pontjával és a rendelet V. mellékletének 2.8. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított tervben javasolt intézkedések és az ebben a határozatban szereplő kiegészítő intézkedések a tervezett ütemtervre, mérföldkövekre és célokra, valamint a kapcsolódó mutatókra is kiterjedően megfelelő módon („A” minősítés) biztosítják a terv eredményes nyomon követését és végrehajtását.

- (59) A módosított terv egyértelműen leírja a hatékony koordinációt és végrehajtást biztosító hatályos intézkedéseket. A terv általános végrehajtásáért felelős nemzeti koordinátor továbbra is az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma (MIPE). A 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozat elfogadása óta a MIPE belső átszervezés és a személyzet létszámának növelése révén növelte szakosodott struktúrájának igazgatási kapacitását. A magas szintű koordinációt továbbra is a terv koordinációjával foglalkozó tárcaközi bizottság biztosítja, amely szorosan együttműködik a MIPE-vel.
- (60) Bár a kezdeti végrehajtási intézkedések továbbra is érvényben vannak, a REPowerEU-fejezet több új végrehajtó szervet is magában foglal más olyanok mellett, amelyek már gyakorlati tapasztalatokkal rendelkeznek az Eszköz sajátosságaival kapcsolatban, figyelembe véve, hogy – különösen a terv ambíciószintje miatt – a végrehajtás továbbra is kihívást jelent, ezért azt szorosan nyomon kell követni.
- (61) A nyomonkövetési és jelentéstételi mechanizmus megfelelő és megbízható. A MIPE továbbra is felelős minden egyes mérföldkő és cél tekintetében az elért eredmények nyomon követéséért, valamint be kell számolnia a mérföldkövek és célok eléréséről a végrehajtó szervek által szolgáltatott információk alapján. A tervben és a REPowerEU-ról szóló kiegészítő fejezetben szereplő valamennyi módosított intézkedés megfelelő számú, reális és egyértelműen meghatározott mérföldkövet és célt tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy a módosított terv végrehajtása terén elért eredményeket megbízhatóan nyomon lehessen követni. A mérföldkövek és a célok az (EU) 2021/241 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése szerint támogatásra jogosult, már befejezett intézkedésekre is vonatkoznak. E mérföldkövek és célok tartósan kielégítő teljesítése szükséges a folyósítási kérelem indoklásához.

- (62) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének i) pontjával és a rendelet V. mellékletének 2.9. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv becsült összköltségére vonatkozó, a tervben közölt indokolás mérsékelt („B” minősítés) felel meg az észszerűsége és a valószerűsége, a költséghatékonyság elvével való összhangra és a várható gazdasági és társadalmi hatással való arányosságra vonatkozó kritériumnak.
- (63) Románia megadta a REPowerEU-fejezetben szereplő valamennyi új intézkedés becsült költségeit. A REPowerEU-fejezetben foglalt intézkedéseken kívül nincsenek új intézkedések. Összességében a Románia által az új intézkedések költségeinek becsléséhez használt feltételezések észszerű magyarázatokkal és módszertannal szolgálnak. Az új intézkedésekhez adott indokolás mérsékelt („B” minősítés) észszerű és valószerű, összhangban van a költséghatékonyság elvével, és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással. Az új intézkedések egy része esetében a további indokolások és a becslésekre vonatkozó részletes információk növelhették volna a bizonyosság szintjét a költségek észszerűségére és valószerűségére vonatkozóan. Mivel e költségbecslések esetében az alkalmazott módszer nincs kellően megindokolva, és az indokolás és maga a költség közötti kapcsolat időnként nem teljesen egyértelmű, a költségszámítási kritérium minősítése közepes. A módosított intézkedések esetében elegendő információt nyújtottak be a költségbecslések vagy a kapcsolódó célok változásainak arányosságához. A most módosított intézkedések költségeinek észszerűségére és hihetőségére vonatkozó értékelés nem változott ezen intézkedések eredeti értékeléséhez képest. A módosított terv összköltsége arányban áll a tervezett intézkedések által a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással. Végezetül a módosított terv becsült összköltsége összhangban van a költséghatékonyság elvével, és arányos a gazdaságra és a társadalomra gyakorolt várható hatással.

- (64) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének j) pontjával és V. mellékletének 2.10. pontjával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított tervben javasolt intézkedések megfelelőek („A” minősítés) ahhoz, hogy megelőzzék, feltárják és korrigálják a korrupciót, a csalást és az összeférhetetlenséget az említett rendelet alapján biztosított források felhasználása során, és az intézkedések várhatóan eredményesen biztosítják az említett rendelet alapján nyújtott és más uniós programokból származó finanszírozás kettősségének elkerülését. Ez nem érinti az uniós jognak való megfelelés előmozdítására és érvényesítésére szolgáló egyéb instrumentumok és eszközök alkalmazását, többek között a korrupció, a csalás és az összeférhetetlenségek megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az Unió költségvetésének az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ összhangban történő védelme tekintetében.
- (65) Az eredeti értékelés arra a következtetésre jutott, hogy a Románia által az (EU) 2021/241 rendelet V. mellékletének 2.10. kritériuma alapján javasolt kontroll- és ellenőrzési intézkedések megfelelőek („A” minősítés), feltéve, hogy a terv végrehajtásának nyomon követésére szolgáló adattárrendszerhez kapcsolódó két mérföldkő időben teljesül, és elfogadják a terv végrehajtásában részt vevő főbb romániai intézmények törvényes megbízatását. A MIPE viseli az általános felelősséget a terv végrehajtásáért és az összes végrehajtó szerv nevében a terv operatív és adminisztratív vonatkozásaival kapcsolatos válaszokért. A Számvevőszék Ellenőrző Hatósága felelős a források iránti kérelmekkel, valamint a célok és mérföldkövek dokumentálásával és teljesítésével kapcsolatos ellenőrzések elvégzéséért.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

- (66) Az eredeti értékelés óta a Bizottság hozzáférést kapott a román ellenőrzési és kontrollrendszer tényleges végrehajtására vonatkozó információkhoz. Ez kiterjed az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozóan a Bizottság által Romániában végzett ellenőrzés előzetes megállapításaira is.
- (67) Ezen információ fényében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Románia helyreállítási és rezilienciaépítési tervének belső kontrollrendszere általában megfelelő.

A terv koherenciája

- (68) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének k) pontjával és a rendelet V. melléklete 2.11. kritériumával összhangban a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv nagymértékben („A” minősítés) olyan intézkedéseket tartalmaz a reformok és a közberuházási projektek végrehajtására vonatkozóan, amelyek koherens intézkedéseket jelentenek.

- (69) A módosítások nem befolyásolják a terv általános koherenciáját. A tervben szereplő valamennyi kulcsfontosságú terület – a zöld gazdaság, az oktatás, az üzleti környezet, az egészségügy, a társadalmi befogadás, a közigazgatás és a digitalizáció – összetevői a reformok és beruházások következetes csomagjaira épülnek, egymást kölcsönösen erősítő vagy egymást kiegészítő intézkedésekkel. Szinergiák is léteznek a különböző komponensek között, és egyetlen intézkedés sem gyengíti egy másik intézkedés hatékonyságát vagy ellentétes azzal. Románia tervének fő fókusza változatlan, mivel továbbra is a zöld átállás és a digitális transzformáció áll a középpontjában, és a REPowerEU-fejezetben szereplő új intézkedések felfrissítik a terv eredeti elemeiben foglalt zöld reformokat és beruházásokat. A digitális reformok és beruházások továbbra is a legnagyobb beruházási hiányosságokkal rendelkező területek – például a közszolgáltatások és az iskolák digitalizációja – támogatására összpontosítanak. A REPowerEU-fejezetben foglalt intézkedések összhangban van Románia azon szakpolitikáival, amelyek célja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése és a megújuló energiaforrások arányának növelése. Ezek az intézkedések megerősítik az eredeti tervben foglalt, az energiahatékonyságra és a villamosenergia-hálózat megerősítésére vonatkozó intézkedéseket is, mivel céljuk a megújulóenergia-termelés arányának növelése és az energiakereslet csökkentése.

Egyenlőség

- (70) A módosított terv továbbra is tartalmaz egy sor olyan intézkedést, amelyek várhatóan hozzájárulnak az ország előtt álló kihívások kezeléséhez a nemek közötti egyenlőség és a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség terén. A REPowerEU-fejezetben a családi házak felújítását célzó intézkedés elsősorban az energiaszegénység által érintett lakástulajdonosokra és a kiszolgáltatott energiafogyasztókra irányul, és így várhatóan hozzájárul minden társadalmi réteg esélyegyenlőségéhez.

- (71) A REPowerEU-fejezet előkészítése során konzultációkra került sor az érintett érdekelt felekkel. A módosított terv előkészítésére minisztériumközi munkacsoportot hoztak létre. A REPowerEU-fejezet tervezetét bemutatták a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nyomonkövetési bizottságának, amely a kormányzati szervezetek képviselőiből, a szakszervezetek és a munkáltatók képviselőiből, a helyi közigazgatási szövetségek (Romániai Megyei Tanácsok Nemzeti Szövetsége, Romániai Települések Szövetsége, Romániai Városok Szövetsége és Romániai Községek Szövetsége) képviselőiből, valamint a Gazdasági és Szociális Tanács képviselőiből áll. A képviselők lehetőséget kaptak észrevételeik megtételére. Márciusban nyilvános konzultációt, valamint egy nyilvános rendezvényt szerveztek az üzleti élet képviselői, a civil társadalom és az érdekelt felek részvételével. Az érdekelt felek észrevételeket és javaslatokat küldtek a MIPE-nek. E konzultációkat követően elkészült a fejezet új tervezete.
- (72) A releváns szereplők elkötelezettségének biztosítása érdekében elengedhetetlen, hogy az érintett helyi hatóságok és érdekelt felek, köztük a szociális partnerek részt vegyenek a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló módosított tervben foglalt beruházások és reformok végrehajtásának minden szakaszában.

Pozitív értékelés

- (73) Miután a Bizottság pozitív értékelést adott a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított tervről, megállapítva, hogy a módosított terv kielégítő mértékben megfelel az (EU) 2021/241 rendeletben meghatározott értékelési kritériumoknak, az említett rendelet 20. cikkének (2) bekezdésével és V. mellékletével összhangban meg kell határozni a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv végrehajtásához szükséges reformokat és beruházási projekteket, a releváns mérőföldköveket, célokat és mutatókat, valamint az Unió által a REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terv végrehajtásához vissza nem térítendő pénzügyi támogatás formájában rendelkezésre bocsátott összeget.

Pénzügyi hozzájárulás

- (74) Románia REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított tervének becsült összköltsége 28 511 575 220 EUR. Mivel a módosított terv becsült összköltsége magasabb, mint a Románia rendelkezésére álló, aktualizált maximális pénzügyi hozzájárulás, a Románia REPowerEU-fejezetet magában foglaló módosított terve számára allokált, az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének megfelelően kiszámított pénzügyi hozzájárulás összege 12 125 664 294 EUR kell, hogy legyen.

- (75) Az (EU) 2021/241 rendelet 21a. cikkének (5) bekezdésével összhangban Románia 2023. szeptember 8-án kérelmet nyújtott be az említett rendelet 21a. cikkének (1) bekezdésében említett, a tagállamok között az (EU) 2021/241 rendelet IVa. mellékletében meghatározott módszertan szerinti mutatók alapján felosztott bevétel allokációja iránt. Az (EU) 2021/241 rendelet 21c. cikke (3) bekezdésének b)–f) pontjában említett, a REPowerEU-fejezetben meghatározott célokhoz hozzájáruló reformok és beruházások becsült összköltsége 2 017 474 050 EUR. Mivel ez az összeg meghaladja az allokációs arány alapján Románia rendelkezésére álló összeget, a Románia rendelkezésére álló további vissza nem térítendő pénzügyi támogatásnak meg kell egyeznie az allokációs arány alapján adódó összeggel. Ez az összeg 1 397 228 597 EUR.
- (76) Emellett az (EU) 2021/1755 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 4a. cikkével összhangban Románia indokolással ellátott kérelmet nyújtott be abból a célból, hogy a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék forrásaiból a fennmaradó teljes ideiglenes allokáció, vagyis 43 162 623 EUR kerüljön átcsoportosításra az Eszközbe. Ezt az összeget további vissza nem térítendő pénzügyi támogatásként a REPowerEU-fejezetben szereplő reformok és beruházások támogatására kell rendelkezésre bocsátani.
- (77) Románia számára összesen 13 566 055 514 EUR összegű pénzügyi hozzájárulást kell rendelkezésre bocsátani.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1755 rendelete (2021. október 6.) a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról (HL L 357., 2021.10.8., 1. o.).

- (78) Románia a REPowerEU-fejezetben foglalt intézkedések végrehajtásához a következő finanszírozást kérte: 43 162 623 EUR átcsoportosítása a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék forrásainak ideiglenes allokációjából, valamint 1 397 228 597 EUR a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ szerinti kibocsátáskereskedelmi rendszerből származó bevételekből.
- (79) Az említett összegek tekintetében Románia az (EU) 2021/241 rendelet 21d. cikkének megfelelően 2023. szeptember 8-án az igényelt finanszírozás 20 %-ának előfinanszírozását kérte. A rendelkezésre álló források függvényében az említett előfinanszírozást az (EU) 2021/241 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Bizottság és Románia között kötendő megállapodás hatálybalépésétől függően és azzal összhangban kell Románia rendelkezésére bocsátani.
- (80) A Románia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. október 29-i tanácsi végrehajtási határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell. Az egyértelműség érdekében az említett végrehajtási határozat mellékletét új melléklettel kell felváltani,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

1. cikk

A Románia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló 2021. október 21-i végrehajtási határozat az alábbiak szerint módosul:

1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelésének jóváhagyása

A Tanács jóváhagyja Románia módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervének az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (3) bekezdésében előírt kritériumok szerinti értékelését. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti reformokat és beruházási projekteket, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nyomon követésére és végrehajtására vonatkozó intézkedéseket és ütemtervet, beleértve a releváns mérföldköveket és célokat, a tervezett mérföldkövek és célok teljesítéséhez kapcsolódó releváns mutatókat, valamint a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való teljes körű hozzáférést biztosító szabályokat e határozat melléklete tartalmazza.”

2. A 2. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Unió vissza nem térítendő támogatás formájában 13 566 055 514 EUR összegű* pénzügyi hozzájárulást bocsát Románia rendelkezésére. A hozzájárulás a következőket foglalja magában:

- a) 10 211 538 399 EUR, amely jogi kötelezettségvállalással 2022. december 31-ig terhelhető;
- b) 1 914 125 895 EUR, amely jogi kötelezettségvállalással 2023. január 1-jétől 2023. december 31-ig terhelhető;
- c) 1 397 228 597 EUR** az (EU) 2021/241 rendelet 21a. cikkének (6) bekezdésével összhangban, kizárólag az említett rendelet 21c. cikkének (3) bekezdése b)-f) pontjában meghatározott célokhoz hozzájáruló reformokra és beruházásokra ;
- d) a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalékból átcsoportosított 43 162 623 EUR.

(2) A Bizottság az uniós pénzügyi hozzájárulást e határozat mellékletével összhangban részletekben bocsátja Románia rendelkezésére. Az (EU) 2021/241 rendelet 13. cikkével összhangban 1 851 159 668 EUR összeget előfinanszírozásként kell rendelkezésre bocsátani.

Az (EU) 2021/241 rendelet 21d. cikkével összhangban 288 078 244 EUR összeget előfinanszírozásként kell rendelkezésre bocsátani. Ezt az előfinanszírozást a Bizottság legfeljebb két kifizetés keretében folyósíthatja.

Az előfinanszírozást és a részleteket a Bizottság egy vagy több részösszegben folyósíthatja. A részösszegek nagysága a finanszírozási források rendelkezésre állásától függ.

-
- * Ez az összeg az (EU) 2021/241 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említett kiadásokból Romániára jutó arányos rész levonása utáni pénzügyi allokációnak felel meg, és az említett rendelet 11. cikkében meghatározott módszertannal összhangban került kiszámításra.
 - ** Ez az összeg az (EU) 2021/241 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említett kiadásokból Romániára jutó arányos rész levonása utáni pénzügyi allokációnak felel meg, és az említett rendelet IVa. mellékletében meghatározott módszertannal összhangban került kiszámításra.”

3. A melléklet helyébe e határozat mellékletének szövege lép.

2. cikk

Ennek a határozatnak Románia a címzettje.

Kelt ..., -án/-én.

a Tanács részéről

az elnök
